

Lupa- ja valvontaviraston esityspyyntö kunnille nopean kehittämisen alueista

KH 13.04.2026 § 127

256/00.01.06/2026

Esityspyyntö nopean kehittämisen alueiksi

Lupa- ja valvontavirasto (LVV) on 30.1.2026 lähettänyt kunnille esityspyynnön tehdä esityksiä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi. Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisen taustalla on tavoite sujuvoittaa hankkeiden lupamenettelyjä sekä nostaa uusiutuvan energian osuutta Suomessa ja EU:ssa.

Lainsäädännöllisesti uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeäminen perustuu lakiin uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä (muutos 837/2025). Lupa- ja valvontavirasto tulee valmistelemaan nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä päätöksen kunnista saatujen esitysten perusteella.

Ensimmäisellä uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämiskierroksella rajataan tarkasteltavat alueet koskemaan vain aurinkovoimatuotantoa ja mahdollisesti siihen liittyvää, samalla paikalla sijaitsevaa, energiavarastoa koskevaksi. Esitettävien alueiden tulee olla tähän käyttötarkoitukseen soveltuvia alueita, joista on tarvittavat selvitysaineistot. Esitykset tulee toimittaa Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon 17.4.2026 mennessä.

Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi esitettävien alueiden tulee täyttää seuraavat edellytykset, jotka tulee kunnan esityksessä ja sen liiteaineistossa perustella ja esille tuoda:

- Alueiden tulee olla ihmistoiminnan seurauksena muuttuneita, sisältäen esimerkiksi aurinkoenergian tuotantoon soveltuvia rakennettuja pintoja tai aurinkovoimatuotantoon soveltuvia muusta käytöstä poistettuja ja poistuvia alueita.
- Alueiden ei tule sijoittua merkittävässä määrin metsämaalle tai ruoantuotannossa olevalle pellolle.
- Alueiden soveltuvuutta aurinkovoimatuotantoon sekä siihen mahdollisesti liittyvään samalla paikalla sijaitsevaan energiavarastoon tulee olla selvitetty.
- Esitettävien alueiden tulee olla yhtenäisiä ja pinta-alan yli 50 hehtaaria.
- Alueiden sähköverkkoon liittymisen tulee olla alustavasti selvitetty esimerkiksi Fingridin Verkkokiikari-karttanäkymän avulla.
- Aurinkovoimatuotantoon sekä siihen mahdollisesti liittyvään samalla paikalla sijaitsevaan energiavarastoon tulee olla alueidenkäytölliset edellytykset. Voimassa olevien kaavojen ei kuitenkaan suoraan tarvitse mahdollistaa niitä.
- Mikäli nopean kehittämisen aluetta esitetään Natura-alueen läheisyyteen, esitykseen on liitettävä seikkaperäinen tarkastelu, jonka perusteella voidaan asianmukaisesti poissulkea, ettei hanke tai suunnitelma joko yksinään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikennä alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.
- Maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueiden sekä muinaisjäännösten läheisyyteen sijoittuvien alueiden osalta vaikutukset tulee olla selvitettyinä.
- Alueiden ei tule sisältää laissa uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä 14 a §:n

luettelossa nopean kehittämisen alueiden ulkopuolelle rajattuja alueita. Kyseisen lainkohdan mukaan nopean kehittämisen alueiksi ei voi nimetä:

1. alueita, jotka koostuvat merkittävässä määrin tuottavasta metsämaasta tai ruoantuotannossa olevista pelloista;
2. ojitamattomia luonnontilaisia suoalueita;
3. Euroopan unionin Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita;
4. luonnonsuojelulain 43 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojelualueisiin tai luonnonsuojelulain 15 §:ssä tai 144 §:ssä tarkoitettuihin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita;
5. alueita, joihin sovelletaan luonnonsuojelulain 64, 65, 73, 77–79 tai 81 §:ää;
6. tärkeimpiä lintujen ja merinisäkkäiden muuttoreittejä tai
7. muita kuin 1–6 kohdassa tarkoitettuja alueita, jotka ovat luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston herkkyyškartoituksissa tai vastaavissa luonnontieteellisissä selvityksissä todettu olevan alttiita merkittäville ympäristövaikutuksille.

Päätökset kohteiden soveltuvuudesta tekee LVV. Nimeäminen nopean kehittämisen kohteeksi ei vaikuta kiinteistön nykyiseen maankäyttöön, ja niitä voidaan jatkossakin vapaasti käyttää myös muuhunkin kuin aurinkovoimalan rakentamiseen. Päätökset nopean kehittämisen alueista eivät myöskään vaikuta mahdolliseen tulevaan kaavoitukseen tai alueidenkäyttöä koskeviin lupiin. Nopean kehittämisen alueeksi nimeämisen keskeisiä vaikutuksia ovat nopeutetut ja mahdollisesti kevennetyt lupaprosessit LVV:n osalta.

Joensuun kaupungin esittämät alueet

Joensuun kaupungin kaupunkiympäristön toimialalla on käsitelty potentiaalisia alueita. Kohteita on myös pohdittu Joensuun seudun yleiskaavan suunnittelutyöryhmän kokouksissa.

Kohteiden valikointiin on hyödynnetty erityisesti Pohjois-Karjalan maakuntaliiton tekemää selvitystä: *Maakunnallisesti merkittävät potentiaaliset aurinkovoima-alueet Pohjois-Karjalassa (2025)*. Lisäksi tarkastelussa on käytetty Joensuun seudun yleiskaava 2040 -työhön laadittua *Joensuun seudun energiainfrastruktuuriselvitystä (FCG Oy, 2024)*. Edellä mainituissa selvityksissä on todettu potentiaalisia kohteita, jotka ovat teknistaloudellisesti hyvin aurinkovoimaloille soveltuvia. Niiden osalta on myös tarkasteltu keskeiset aurinkovoimaloiden sijoittamista rajoittavat tekijät (esim. luonnon, maiseman tai rakennetun kulttuuriympäristön arvot). Potentiaaliset kohteet kohdistuvat myös osittain maa- ja metsätalouskäytössä oleville alueille, mutta niiden luonto on pääsääntöisesti jo ihmistoiminnan myötä muokattua (esim. ojitetut suot, entiset turvetuotantoalueet, ei-merkittävät peltoalueet).

Joensuun kaupunki päätyy ehdottamaan kolmea kohdetta:

- **Kontiosuo, n. 216 ha** (aurinkovoimatuotanto ja siihen liittyvä samalla paikalla sijaitseva energiavarasto)
- **Honka, n. 195 ha** (aurinkovoimatuotanto ja siihen liittyvä samalla paikalla sijaitseva energiavarasto)
- **Pärnänsuo, n. 396 ha** (aurinkovoimatuotanto)

Joensuun kaupungin ehdottamista kohteista Kontiosuon alueella on aurinkovoimalan mahdollistavan asemakaavan laadinta käynnissä, Hongan kohteelle taas on myönnetty suunnittelutarveratkaisu aurinkovoimalan toteuttamiseksi vuonna 2025 ja poikkeamislupa aurinkovoimalan yhteyteen rakennettavalle energiavarastolle 2026.

Pärnänsuo puolestaan on entisenä turvetuotantoalueena lähtökohtaisesti toiminnalle hyvin soveltuva, vaikkei sinne konkreettista hanketta olekaan vireillä.

Kohteet on esitelty tarkemmin liitteessä 1. Lisäksi liitteenä on LVV:lle lähetettävä saatekirje sekä edellä mainitut Maakuntaliiton ja FCG:n tekemät selvitykset. Oheismateriaalina Lupa- ja valvontaviraston esityspyyntö.

valmistelija: maankäytön suunnittelija Patrik Hämäläinen

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

hyväksyä ja lähettää liitteenä olevan Joensuun kaupungin esityksen uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiksi Lupa- ja valvontavirastolle.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.